

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2008

1051 СОФИЯ, УЛ. "ТРИАДИЦА" № 2, ТЕЛ: 8119 443, ФАКС: 988 44 05, WWW.MLSP.GOVERNMENT.BG

Изх. № 02-142
31.08.2017

ДО

Д-Р ХАСАН АДЕМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И
ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

На Ваш № КТСП-753-08-8/28.07.2017 г.

ОТНОСНО: Проект на Закон за възрастните хора № 754-01-47, внесен от Корнелия Петрова Нинова и група народни представители на 26.07.2017 г.

УВАЖАЕМИ ДОКТОР АДЕМОВ,

По представения Проект на Закон за възрастните хора № 754-01-47, внесен от г-жа Корнелия Нинова и група народни представители на 26.07.2017 г., Министерството на труда и социалната политика (МТСП) изразява следното становище:

В демографски план застаряването на населението се очертава като дълготраен и трудно обратим социален процес за европейските страни, включително и за България. Според прогнозите на Евростат, делът на населението в Република България на възраст над 65 години ще се увеличи от 17.4% през 2010 г. до 32.7% през 2060 г. През 2016 г. лицата на 65 и повече навършени години са 1 472 116, или 20.7% от населението на страната. В сравнение с 2015 г. делът на населението в тази възрастова група нараства с 0.3 процентни пункта. Показателят за средната възраст на населението непрекъснато нараства през последните години. През 1995 г. този показател е бил 38.9 г., през 2001 г. - 40.4 г., а през 2016 г. достига 43.5 години. През 2016 г. населението в България продължава и да намалява. По данни на Националния статистически институт към 31 декември 2016 г. населението на България е 7 101 859 души, което представлява 1.4% от населението на Европейския съюз. В сравнение с 2015 г. населението на страната намалява с 51 925 души, или с 0.7%.

Имайки предвид посочената статистика, Българското правителство се стреми към предприемане на балансиран подход по отношение на застаряването като насърчава активността на възрастните хора и едновременно предоставя условия за пълноценното участие на възрастните хора в социален и икономически план. Мерките

са насочени към постигане на висококачествен живот за хората от всички възрасти, за подобряване на производителността, за по-голяма солидарност между поколенията и социална сплотеност в условията на едно трайно застаряващо общество.

Намаляването и застаряването на населението се отразява пряко върху функционирането и финансовата стабилност на такива важни социални системи като пазара на труда, пенсионната система, системата на здравеопазването, социалното подпомагане, дългосрочната грижа и образованието. Това предполага развитие на комплексни мерки за адаптиране на публичния сектор към процесите на застаряването и за предоставяне на по-добри условия за включване на възрастното население в обществения и икономически живот.

В Република България е възприет хоризонтален принцип на законодателно уреждане на обществените отношения, свързани с възрастните хора. Политиката в областта на възрастните хора е многосекторна политика, която се урежда в редица нормативни актове, третиращи общи и специфични права на възрастните хора, както и правото им на услуги и финансова подкрепа при определени от законодателя условия. В редица закони се съдържат конкретни разпоредби, които касаят правата на възрастните хора – Кодекса за социално осигуряване по отношение на осигуряване на лицата и придобиване на право за пенсия; Закона за социално подпомагане, даващ право на социални помощи и ползване на социални услуги; Закона за интеграция на хората с увреждания, даващ право на месечни добавки за социална интеграция; Закона за насърчаване на заетостта, в който са регламентирани редица програми и насърчителни мерки за заетост и обучение, насочени към стимулиране на работодателите да наемат безработни лица, в т.ч. и лица над 50 годишна възраст; и други. Също така, няма нормативна пречка за свободно сдружаване на възрастните хора с цел по-добро представителство и защита на техните интереси – както на национално, така и на местно равнище. Така например, предоставянето за ползване на помещения за пенсионерските клубове е социална дейност, която и към момента се организира и осъществява от органите на местното самоуправление.

Част от разпоредбите в предложения законопроект регламентират обществени отношения по аналогия на съществуващо законодателство. Предложената приемна грижа в законопроекта е уредена като приемната грижа по Закона за закрила на детето. Месечните добавки са уредени като добавките по Закона за интеграция на хората с увреждания. Фонд „Подкрепа за възрастните хора“ е идентичен на Фонд „Социална закрила“ от Закона за социално подпомагане. Не става ясно на какъв анализ почиват тези предложения, каква е оценката на необходимостта от подобни мерки, както и необходимият финансов ресурс за реализирането им. В приложената предварителна оценка на въздействието е посочено, че с приемането на законопроекта не се налага промяна в други нормативни актове. Това ще доведе до дублиране на права и отговорности по различни нормативни актове, тъй като предложеният Законопроект за възрастните хора не изчерпва правната материя, имаща отношение към правата на възрастните хора. Освен това, ще доведе и до неправилно разходване на публични финансови средства в областта на финансовото подпомагане и има опасност да се понижи ефективността на провежданата политика.

Според мотивите на вносителите, един от аргументите за приемането на законопроекта е да уреди държавната политика в подкрепа на възрастните хора и да гарантира условия за пълноценен и активен живот. Важно е да се подчертае, че и към момента правителството провежда тази политика, като част от общата социална, демографска и пенсионна политика в съответствие с действащото в тази посока специално законодателство и приетите стратегически документи. Основните стратегически документи за посрещане на демографските предизвикателства в Република България, в това число и застаряването, са Актуализираната Национална

